sma mineral

IHMISILLE JOTKA PITÄVÄT KALKISTA

2-2026

LIMELIGHT

Hasselfors Gardenin kalkki antaa KASVUALUSTALLE KASVUVOIMAA

YHTEISTYÖ BERGSSKOLANIN KANSSA tuo arvokkaita näkemyksiä

TALOUSOSASTO on mukana alusta loppuun

TALOUS

Kalkki säätelee Hasselfors Gardenin kasvualustan happamuutta

Ilmassa on sateen tuntua, kun lähestymme *Mosåsia*, pientä paikkakuntaa aivan Örebron eteläpuolella. Tummat pilvet vyöryvät Närken tasangon ylle, missä viljavat pellot jatkuvat silmänkantamattomiin. Keskellä vaikuttavaa maisemaa sijaitsee *Hasselfors Gardenin* turvepohjaisia *kasvualustoja* valmistava tuotantolaitos. Täällä luonnon raaka-aineista valmistetaan kasvualustoja puutarhoihin ja istutuksiin ympäri maailman. Tuntuu jotenkin luontevalta, että juuri täällä, peltojen ja viljelysmaiden ympäröimänä, toimii yritys, jonka lähtökohtana ovat maa ja kasvillisuus.

MOSÅSIN TEHDAS on toinen Hasselfors Gardenin kahdesta tuotantolaitoksesta Ruotsissa. Mosåsin ja Perstorpin tuotannon lisäksi yrityksellä on koko maan kattava valmistavista jälleenmyyjistä koostuva verkosto. Jälleenmyyjät valmistavat kasvualustoja Hasselfors Gardenin reseptien ja laatuvaatimusten mukaisesti.

– Mosåsissa valmistetaan pääasiassa kasvualustoja yksityisiin puutarhoihin ja kuntien tarpeisiin, kertoo tehtaanjohtaja *Jaana Medin* esitellessään meille tuotantolaitosta. Tehtaalla valmistetaan vuorokaudessa keskimäärin 42 500 säkillistä kasvualustaa. Vuosittaisen tuotantomäärän odotetaan ylittävän kahdeksan miljoonaa säkkiä. Lisäksi toimitamme yli 9 000 m³ kasvualustaa irtotavarana muun muassa hautausmaille ja kunnille.

Hasselfors Garden on kuulunut vuodesta 2000 lähtien suomalaiseen suurkonserniin *Kekkilä-BVB*, mutta yrityksen historia ulottuu aina 1600-luvun alkuun asti.

– Mosåsin toiminta sai alkunsa 1970-luvun puolivälissä, kun aiempi turvetuotantolaitos rakennettiin uudelleen ja kehitettiin nykyaikaiseksi kasvualustatehtaaksi, Medin jatkaa.

Kasvualusta antaa kasvuvoimaa

Mosåsissa valmistettavat kasvualustat ovat tiedon, pitkän kokemuksen ja huolella valittujen raaka-aineiden tulosta.

Jokaisella kasvualustaseoksella on oma reseptinsä, jonka koostumus on suunniteltu kasvien tarpeiden ja tavoiteltujen ominaisuuksien mukaan.

Mosåsissa valmistetaan lukuisia erilaisia seoksia. Osa niistä myydään Hasselfors Gardenin omalla nimellä, kun taas toisia myydään *private label*-tuotteina eli asiakkaiden omilla tuotemerkeillä.

Jaana Medin, Mosåsin tehtaanjohtaja

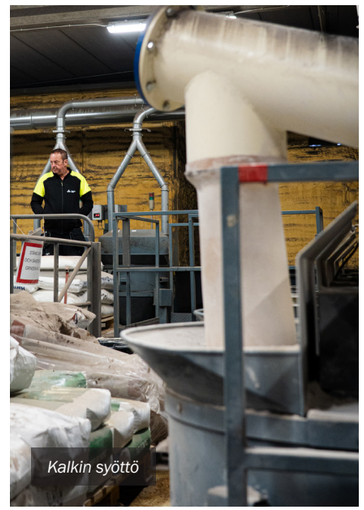

Jan Jones, vuorovastaava

– Pohjana käytetään raaka-aineita, kuten turvetta, hiekkaa, savea ja kompostia. Niihin sekoitetaan erilaisia lannoitteita tarkoin määritellyissä suhteissa, kertoo *Jan Jones*, vuorovastaava ja yksi Mosåsin tehtaan kokeneimmista työntekijöistä. Raaka-aineiden yhdistelmä antaa kasvualustalle oikean rakenteen ja ominaisuudet, joita tarvitaan veden ja ravinteiden säilyttämiseen. Hyvä kasvualusta varmistaa samalla, että kasvien juuret saavat riittävästi happea.

Kalkki on ratkaisevassa roolissa

Yksi tuotantoprosessin alkuvaiheessa lisättävistä tärkeimmistä ainesosista on *kalkki*. Sitä käytetään kasvualustan pH-arvon säätämiseen ja kasvien ravinteiden saannin parantamiseen. Oikeanlainen kalkki auttaa saavuttamaan kullekin kasvualustaseokselle halutut ominaisuudet

– Turvepohjainen kasvualusta on luonnostaan hapanta, ja sen pH-arvo on niin alhainen, että monien kasvien on vaikea ottaa tarvitsemiaan ravinteita, Jan Jones jatkaa. Kalkkia lisäämällä pH-arvo nostetaan kyseiselle viljelyllesopivalle tasolle. Kalkki tuo kasvualustaan lisäksi kalsiumia ja joissakin tapauksissa magnesiumia – kasvien kehitykselle tärkeitä ravinteita.

Kalkin syöttö

Kalkkia Taalainmaalta

Mosåsissa käytettävä kalkkikivi louhitaan SMA Mineralin Jutjärnin kalkkikivikaivoksella aivan Rättvikin ulkopuolella ja jauhetaan oikeaan fraktioon läheisellä Kullsbergin kalkkitehtaalla. Hienoksi jauhettu kalkki kuljetetaan tämän jälkeen kuorma-autoilla Hasselfors Gardenin tuotantolaitoksille.

– Kasvualustojen valmistuksessa käytettävä kalkki on hienoksi jauhettua, polttamatonta kalkkia, jota kutsumme nimellä K250, kertoo SMA Mineralin logistiikan asiantuntija Thomas Brunzell. Sillä on kaikki tarvittavat ominaisuudet, jotta kasvualustan pH-arvo pysyy tasapainossa ja rakenne paranee.

Mosåsissa käytetään vuosittain noin 900 tonnia kalkkia ja suunnilleen saman verran Hasselfors Gardenin Perstorpin tuotantolaitoksella.

SMA Mineral vastaa siitä, että kalkkia on aina saatavilla. Yhtiö seuraa Hasselfors Gardenin kalkkisiilojen täyttöastetta etänä *TopFuel-järjestelmän* avulla. Kalkin määrä tarkistetaan tunnin välein, ja hyvissä ajoin ennen siilon tyhjenemistä SMA Mineralin kuljetusten suunnittelija huolehtii siilon täydentämisestä.

– Kiireisimpänä sesonkina eli talvella ja keväällä toimitamme keskimäärin yhden 40–45 tonnin kuorman viikossa, Thomas Brunzell kertoo. Muina vuodenaikoina tahti on hieman rauhallisempi.

Etävalvonta on hyväksi havaittua tekniikkaa

Asiakkaiden kalkkivarastojen etävalvonta on tekniikka, jota hyödynnetään monilla SMA Mineralin asiakkailla, erityisesti paperi- ja terästeollisuudessa. Tekniikka on luotettava ja auttaa varmistamaan toimitusten sujuvuuden sekä minimoimaan tuotantohäiriöt.

SMA Mineralin Jutjärnin kalkkikivilouhos

Thomas Brunzell, SMA Mineralin logistiikan asiantuntija

> ***”Olemme tehneet yhteistyötä SMA Mineralin kanssa lähes kymmenen vuoden ajan, ja kaikki toimii moitteettomasti.”***
>
> *Jaana Medin, Mosåsin tehtaanjohtaja*

Jaana Medin ja Jan Jones vahvistavat, että kaikki toimii niin kuin pitääkin.

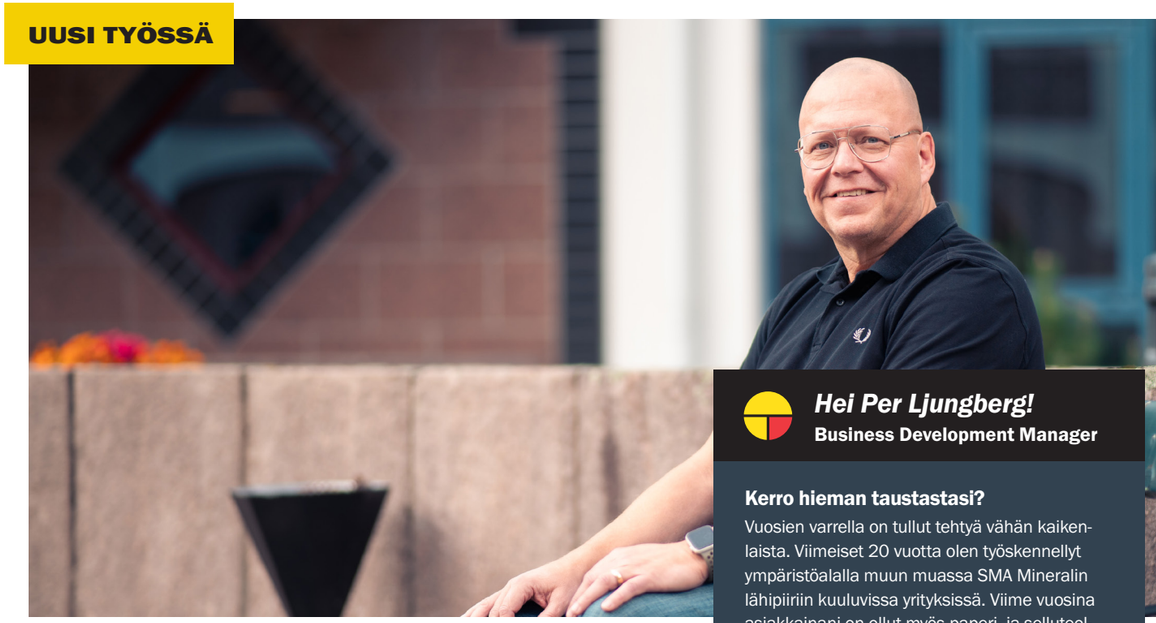
– Olemme tehneet yhteistyötä SMA Mineralin kanssa lähes kymmenen vuoden ajan, ja kaikki toimii moitteettomasti, Jaana Medin kertoo.

Jan Jones on samaa mieltä. Hänen mukaansa yhteistyön toimivuudesta kertoo hyvin se, että SMA Mineraliin tarvitsee harvoin edes olla yhteydessä.

– Se on oikeastaan paras mahdollinen arvio, jonka voi antaa, Jan nauraa. He hoitavat kaiken itse, seuraavat kalkin määrää ja huolehtivat siitä, että meillä on aina tarvitsemamme kalkki.

UUSI TYÖSSÄ

Per ottaa sivuvirrat hyötykäyttöön

Syyskuun alusta lähtien pääkonttorilla Persbergissä ja eri puolilla tuotantolaitoksiamme on voinut nähdä uuden tutun kasvon. Uudessa tehtävässään *Business Development Managerina Per Ljungberg* keskittyy jatkossa siihen, miten voimme hyödyntää paremmin *sivuvirtojamme*.

Tavoite saattaa vaikuttaa itsestään selvältä. Ympäristön ja kestävän kehityksen näkökulmasta sekä SMA Mineralin että yhteiskunnan etuna on hyödyntää mahdollisimman suuri osa siitä materiaalista, jota louhoksillamme louhitaan. Suuri osa materiaalista, joka tällä hetkellä luokitellaan sivutuotteiksi tai *sivuvirroiksi*, pitäisi saada hyötykäyttöön.

– Osa työstäni tulee olemaan uusien mahdollisuuksien etsimistä sekä omille että asiakkaidemme sivuvirroille, kertoo vastikään nimitetty *Business Development Manager Per Ljungberg*. Tavoitteena on minimoida hyödyntämättä jäävän materiaalin määrä ja löytää tapoja, joilla jäännöstuotteista voidaan sen sijaan tehdä resursseja. Pidemmällä aikavälillä haluamme uudelleenkäyttää materiaaleja omassa toiminnassamme, kehittää *uusia tuotteita* ja löytää *uusia käyttökohteita* yhdessä asiakkaidemme kanssa.

Sivuvirtoihin liittyvä vastuu on aiemmin jakautunut useiden SMA Mineralin organisaation henkilöiden kesken, ja vastuu on ollut ennen kaikkea tuotantolaitoksilla.

– Minun tehtäväni on koordinoida ja viedä työtä eteenpäin, jotta tuotannossa työskentelevät kollegat voivat keskittyä entistä paremmin omiin ydintehtäviinsä. Tätä työtä ei tehdä yksin, vaan se edellyttää yhteistyötä koko yrityksen laajuisesti.

Per aloittaa työnsä Ruotsin tuotantolaitoksista, mutta pidemmällä aikavälillä työtä tehdään myös Suomessa ja Norjassa.

– Näen myös suuria mahdollisuuksia auttaa asiakkaitamme toimimaan kestävämmin. Jos löydämme ratkaisuja, joissa sekä SMA Mineral että asiakas hyötyvät sivuvirrasta, olemme saavuttaneet paljon, Per päättää.

SIVUVIRROISTA

SIVUVIRRAT ovat materiaaleja, kuten mineraalifraktioita, kivijauhetta ja muita jäännöstuotteita, joita syntyy varsinaisen tuotantomme ohessa ja joilla voi olla arvoa raaka-aineena muissa tuotteissa tai prosesseissa.

Hei Per Ljungberg!
Business Development Manager

Kerro hieman taustastasi?

Vuosien varrella on tullut tehtyä vähän kaikenlaista. Viimeiset 20 vuotta olen työskennellyt ympäristöalalla muun muassa SMA Mineralin lähipiiriin kuuluvissa yrityksissä. Viime vuosina asiakkainani on ollut myös paperi- ja selluteollisuuden yrityksiä. Tunnen siis tavallaan SMA Mineralin toimialat jo entuudestaan.

Mikä sai sinut tarttumaan tehtävään?

Pidän SMA Mineralia innovatiivisena ja rohkeana yrityksenä, ja pidän siitä, että pitkään jatkunut historia yhdistyy siihen, että yritys on edelleen perheomisteinen. Se tuo vakautta, jota arvostan. Olen myös seurannut ZEQL:n kehitystä ja pidän sitä erittäin kiinnostavana hankkeena. Olen hyvin kiinnostunut teknologiasta, joten mahdollisuus päästä mukaan toimintaan, jossa kehitetään uutta teknologiaa, tuntuu erittäin innostavalta.

Miltä uusi roolisi on tuntunut?

Olen tuntenut oloni tervetulleeksi ja saanut lämpimän vastaanoton heti ensimmäisestä päivästä lähtien. Työtehtäväni tuntuvat olevan todella ”odotettuja”, mikä luonnollisesti luo myös odotuksia sille, mitä saan aikaan. Pidän siitä. Olen kilpailuhenkinen ja pidän työskentelystä kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tällä hetkellä suuri osa ajastani kuluu siihen, että tutustun toimintaan ja organisaatioon. Opittavaa ja omaksuttavaa on paljon, mikä tuntuu hauskalta ja innostavalta.

Mitä teet vapaa-ajallasi?

Suuri osa vapaa-ajastani pyörii käsipallon ympärillä. Olen Karlstadissa toimivan Skåre HK:n puheenjohtaja ja olen myös useiden vuosien ajan toiminut valmentajana yhden kolmesta tyttärestäni joukkueessa.Minusta tuli myös hiljattain pienen August-pojan isoisä. Aikanaan toivon tietysti voivani valmentaa hänestä sekä käsipalloilijan että painijan!

Talousosasto on mukana alusta loppuun

Syksyn ensimmäiset lehdet hehkuvat auringossa hennon oransseina SMA Mineralin pääkonttorin ympärillä. Siellä *Synnöve Daagarsson*, SMA Mineralin talousjohtaja sekä väliaikainen toimitusjohtaja ja konsernijohtaja, kertoo osastonsa työstä. Ylpeys omasta tiimistä on ilmeinen, ja Synnövellä on paljon hyvää sanottavaa uusista kollegoistaan.

Synnöven innostus tarttuu helposti, kun hän kertoo SMA Mineralin talousosaston työstä.

– Meillä on täällä Persbergissä aivan mahtava tiimi, Synnöve toteaa. Osaavia ja sitoutuneita työntekijöitä, jotka tekevät yrityksen hyväksi todella paljon.

Synnövelle vertailukohtia riittää. Hänellä on yli 30 vuoden kokemus erilaisista tehtävistä yritysmaailmassa.

– Minulla on laaja kokemus rahoitusalalta, Synnöve kertoo. Valmistuttuani kauppatieteiden maisteriksi Uppsalan yliopistosta aloitin urani markkinatutkimusyritys AC Nielsenin avainasiakkuuspäällikkönä. Sen jälkeen työskentelin projektipäällikkönä yhdellä Ericssonin teknisistä osastoista, minkä jälkeen siirryin erilaisiin talousjohdon tehtäviin useissa Ruotsin suurissa yrityksissä. Kokemukseni ovat antaneet minulle monia erilaisia näkökulmia, joista on paljon hyötyä myös työssäni SMA Mineralilla.

Alusta loppuun

Talousosasto on mukana monessa yrityksen toimintaan liittyvässä asiassa.

– Vaikka se ei aina näy ulospäin, olemme mukana koko prosessin ajan alusta loppuun, Synnöve kertoo. Keräämme taloudellista tietoa yrityksen eri osista ja tuemme jatkuvasti koko organisaatiota.

Talousosasto vastaa yrityksen *talouden suunnittelusta*, *seurannasta* ja *kirjanpidosta*. Työhön kuuluu kaikkea *kirjanpidosta*, *laskutuksesta*, *maksuista ja budjetoinnista* aina säännölliseen *raportointiin* hallitukselle, operatiiviselle johdolle ja tuotantopäälliköille. Lisäksi osasto vastaa yhteydenpidosta *ulkoisiin sidosryhmiin*, kuten tilintarkastajiin, vakuutusyhtiöihin, pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin.

–Moni taitaa ajatella, että työmme on lähinnä numeroiden pyörittelyä, Synnöve naurahtaa. Vähintään yhtä tärkeää on osata tulkita ja analysoida saatua dataa, tehdä siitä johtopäätöksiä ja esittää tiedot muille ymmärrettävässä muodossa.

Tehokkuutta digitalisaatiolla

Reilun puolen vuoden aikana Synnövelle on muodostunut selkeä kuva osaston toiminnasta.

Synnöve Daagarsson

– Paljon on jo saatu kuntoon, mutta kiinnostavaa kehitystyötä riittää edelleen, Synnöve tiivistää. Monet nykyisin manuaalisesti hoidettavat tehtävät voitaisiin uusien menetelmien avulla tehostaa ja hoitaa nopeammin. Näin voisimme vapauttaa enemmän aikaa organisaation tukemiseen ja tiiviimpään yhteistyöhön eri yksiköiden kanssa.

Monet kehitysideat liittyvät ***Finance Forward*** -hankkeeseen, jonka Synnöve ja talousosasto käynnistivät syyskuun puolivälissä. Hankkeen tavoitteena on tarkastella taloushallinnon toimintatapoja kokonaisvaltaisesti ja uudistaa niitä.

Ohjelma kattaa toimenpiteitä kaikilla tasoilla ostotilausten ja budjetoinnin käytännöistä toiminnanohjausjärjestelmän käyttöön. Myös talousraporttien sisältöön ja esitystapaan kiinnitetään paljon huomiota, jotta tiedot olisivat selkeämpiä ja helpommin vastaanottajien hyödynnettävissä. Tekoälyllä on keskeinen rooli kaikilla näillä osa-alueilla.

Yhteinen matka

Muutostyö on lähtenyt hyvin käyntiin, ja odotukset sen jatkolle ovat korkealla.

– Vahvan sitoutumisen ja avoimen keskusteluilmapiirin ansiosta olemme saaneet aikaan hyvää vuoropuhelua. Minulle on tärkeää, että uskallamme kyseenalaistaa vanhoja toimintatapoja, ajatella uudella tavalla ja kuunnella toisiamme. Etenemme hyödyntämällä jokaisen kokemusta ja osaamista. Tämä on matka, jonka teemme yhdessä.

Henrik Fällman ja Therese Lindh

Laila Viklund

Helene Ryen

Seisomassa vasemmalta: Henrik Fällman (tuotannon controller), Jonatan Hellborg (IT-päällikkö), Helene Ryen (talousasiantuntija), Therese Helmersson (talousasiantuntija).
Istumassa vasemmalta: Pia Lindström (talousasiantuntija), Synnöve Daagarsson (talousjohtaja ja toimitusjohtaja), Therese Lindh (kirjanpitopäällikkö), Yvonne Lambertson (talousasiantuntija). Kuvasta puuttuvat Katarina Eriksson (talousasiantuntija) ja Laila Viklund (talouspäällikkö).

NÄIN TALOUSOSASTO TYÖSKENTELEE

Yvonne Lambertson (vas.) ja Pia Lindström (oik.)

Lähes vuosisadan verran kokemusta

Luvut puhuvat puolestaan. Kun lasketaan yhteen talousosaston kolmen pitkän linjan työntekijän, *Yvonne Lambertsonin, Pia Lindströmin* ja *Katarina Erikssonin*, työvuodet SMA Mineralilla, saadaan yhteensä lähes 100 vuotta kokemusta. He ovat nähneet yrityksen kasvavan, paperisten toimintatapojen vaihtuvan digitaalisiin ja työn muuttuvan yhä monimutkaisemmaksi – mutta myös entistä mielenkiintoisemmaksi.

Nykyisin sekä palkanlaskennan että muiden taloushallinnon tehtävien parissa työskentelevän *Yvonne Lambertsonin* ura alkoi 40 vuotta sitten. Silloin, kuten nykyäänkin, työpaikka sijaitsi pääkonttorilla Persbergissä.

Pia Lindström aloitti SMA Mineralilla Yvonnen sijaisena, mutta on sittemmin viihtynyt yrityksessä jo 27 vuotta. ”Konkareiden kolmikon” kolmas jäsen, *Katarina Eriksson,* on työskennellyt yrityksessä 31 vuotta.

Sama yritys, uudet toimintatavat

Vuosia taaksepäin katsellessa on selvää, että paljon on muuttunut. Yritys on kasvanut ja työtavat uudistuneet, erityisesti digitalisaation myötä.

– Kun aloitimme, paperia ja kansioita oli paljon enemmän, ja työ oli nykyistä manuaalisempaa. Nyt suuri osa työstä on digitalisoitu ja toimintatapamme ovat muuttuneet, Pia toteaa.

Nykyään talousosaston työnkuva on laajempi, tehtäviä on enemmän ja yhteydenpito yrityksen muihin toimintoihin on lisääntynyt.

– Talousosasto on nykyään aivan eri tavalla mukana koko toimintaketjussa, Pia jatkaa.

Samalla yrityksen kasvu näkyy myös arjessa.

– Yritys on monella tapaa kasvanut ulos entisistä raameistaan, Yvonne sanoo. Tunnistettavia kasvoja on enemmän, emmekä enää toimi pelkästään täällä Persbergissä.

Töihin on edelleen mukava tulla

Kaikista muutoksista huolimatta moni asia on myös säilynyt ennallaan. Yvonne, Pia ja Katarina nostavat kaikki esiin työntekijöihin kohdistuvan luottamuksen ja mahdollisuuden kehittyä yrityksen mukana.

– Meillä on aina ollut paljon vapautta ja vastuuta, Pia ja Yvonne kertovat. Kunhan hoitaa työnsä ja kantaa vastuun tehtävistään, saa paljon vapauksia työskennellä itsenäisesti. Yritys luottaa meihin työntekijöihin ja antaa meille mahdollisuuden kasvaa omissa rooleissamme.

40, 31 ja 27 vuotta ovat pitkä aika samassa työpaikassa. Silti työn ilo on säilynyt, samoin ylpeys siitä, että saa olla osa SMA Mineralin toimintaa.

– On ollut hienoa saada olla mukana tällä matkalla ja nähdä yrityksen kasvavan. Samalla olen saanut kehittyä itsekin yhdessä monien mahtavien kollegoiden kanssa. Olen todella ylpeä siitä, että olen saanut olla osa SMA Mineralin tarinaa näin monen vuoden ajan, Katarina Eriksson päättää.

Katarina Eriksson

Tervetuloa Jonatan!

Yhteistuotantolaitokselta ja sähkövoiman parista IT:n ja digitalisaation maailmaan. Uusi IT-päällikkömme *Jonatan Hellborg* on nyt aloittanut tehtävässään. Hän haluaa hyödyntää uusia menetelmiä ja uusinta teknologiaa toiminnan yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi.

Mistä tulet?

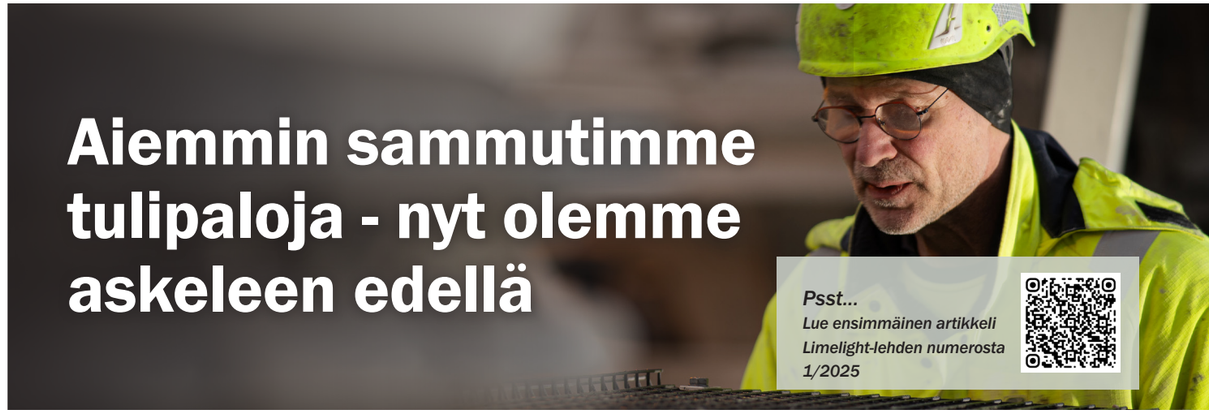
Aloitin operaattorina yhteistuotantolaitoksella ja opiskelin samalla sähkötekniikan insinööriksi. Kiinnostukseni teknologiaan johdatti minut myöhemmin tietotekniikan ja digitalisaation pariin, jossa olen työskennellyt muun muassa IT-vastaavana. Tietokoneet ja tekniikka ovat aina kiinnostaneet minua paljon, joten siirtyminen sähköalalta IT:n pariin tuntui varsin luontevalta.

Mitä tulet tekemään jatkossa?

En ole vielä ehtinyt perehtyä kaikkeen toimintaamme, mutta haluan edistää digitalisaatiota ja löytää prosesseja, joita voidaan automatisoida ja yksinkertaistaa. IT voi toimia nykyistä vahvemmin strategisena työkaluna esimerkiksi ennakoivassa kunnossapidossa. Toimipaikoillamme on paljon kiinnostavia kehityskohteita, joita odotan innolla pääseväni kehittämään yhdessä toiminnasta vastaavien kanssa.

Mitä teet vapaa-ajallasi?

Ohjelmoin jonkin verran myös vapaa-ajallani, mutta nautin myös luonnossa liikkumisesta ja vaeltamisesta. Yksi harrastuksistani on *ultrajuoksu*. Olen osallistunut muun muassa useisiin *100 mailin juoksukilpailuihin*. Se on hieman tavallisuudesta poikkeava kestävyyslaji, jossa juostaan luonnossa runsaat 160 kilometriä. Aiemmin olen harrastanut myös amerikkalaista jalkapalloa.

Aiemmin sammutimme tulipaloja - nyt olemme askeleen edellä

Psst...
Lue ensimmäinen artikkeli Limelight-lehden numerosta 1/2025

Vuoden 2025 alussa kerroimme Limelight-lehdessä ennakoivan kunnossapidon kehittämisestä Oxelösundissa. Tuolloin projekti oli vasta käynnistymässä. Tavoitteena oli silloin, kuten nytkin, saada kunnossapidosta parempi kokonaiskuva ja vähentää äkillisiä seisokkeja. Reilu puolitoista vuotta myöhemmin näemme selkeän parannuksen: häiriöitä on vähemmän ja aikaa jää enemmän ennaltaehkäiseville toimenpiteille.. Kunnossapitojärjestelmä Novin avulla otamme nyt seuraavan askeleen eteenpäin.

Kun tapasimme talvella 2025 *Dennis Nymanin*, joka oli juuri aloittanut työnsä kunnossapitoteknikkona Oxelösundissa, painopiste oli toimintatapojen selkeyttämisessä.

Uusien toimintatapojen avulla haluttiin saada parempi käsitys siitä, **mitä** on tehtävä, **milloin** työ tulee tehdä ja **miten** tehtyjä toimenpiteitä voidaan seurata.

Sen jälkeen toimintatapoja on kehitetty, ja työ on alkanut tuottaa tulosta. Ennalta suunnittelemattomat kunnossapitotyöt vievät edelleen aikaa, mutta kehitys on ollut selvästi myönteistä. Erityisen ilahduttavaa on, että myös äkillisiä laiterikkoja on ollut aiemmin vähemmän.

> ***– Olemme onnistuneet kääntämään kehityksen suunnan akuuttien tilanteiden hoitamisesta kohti asteittain ennakoivampaa työskentelytapaa.***

Kehitystyötä Novin avulla

Työ keskittyy nyt *Novi*-kunnossapitojärjestelmän edelleen kehittämiseen. Järjestelmä hankittiin jo jokin aika sitten, mutta se ei ole täysin vastannut sille asetettuja tavoitteita.

– Kun järjestelmää alettiin käyttää aktiivisemmin noin vuosi sitten, kävi nopeasti ilmi, mitä siinä pitäisi parantaa, Dennis Nyman kertoo. Viime vuoden aikana olemme keränneet kehitysehdotuksia, ja yksi mekaanikoistamme on saanut mahdollisuuden keskittyä järjestelmän kehittämiseen.

Tavoitteena on tehdä Novista niin helppokäyttöinen, että mahdollinen vika voidaan havaita heti ja muuttaa suunnitelluksi kunnossapitotoimenpiteeksi ennen kuin se kehittyy vakavammaksi laiterikoksi.

Kyse voi olla esimerkiksi koneesta, jonka ääni alkaa muuttua, tai komponenttien säännöllisistä tarkastuksista. Järjestelmän tulee muistuttaa tulevista kunnossapitotoimenpiteistä ja helpottaa tehtyjen töiden seurantaa.

Suunnittele etukäteen ja pysy askeleen edellä

Kehitystyössä on pohjimmiltaan kyse siitä, että painopistettä siirretään reagoinnista ennakointiin. Suunniteltu huoltoseisokki on huomattavasti helpompi hallita kuin äkillinen laiterikko.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on luoda koko yrityksen yhteinen perusta kunnossapidon toimintatavoille niin, että Novi toimii niiden keskeisenä työkaluna ja toimintamalli voidaan ottaa käyttöön kaikilla SMA Mineralin toimipaikoilla.

– Toivomme omalta osaltamme, että voimme jakaa kokemuksiamme ja toimintatapoja, joista voi olla hyötyä myös muualla organisaatiossa, Dennis sanoo.

Seuraavaksi tarkastellaan muun muassa varaosavarastoa, jotta tarvittavat komponentit ovat saatavilla silloin, kun niitä tarvitaan.

– Työ on vielä kaukana valmiista, mutta ensimmäiseen vaiheeseen verrattuna olemme ottaneet tärkeitä askelia. Kunnossapidossa keskitytään yhä vähemmän vain jo rikkoutuneiden laitteiden korjaamiseen ja yhä enemmän siihen, että ne eivät pääse rikkoutumaan, Dennis Nyman päättää.

Mika Annersand ja SMA Mineralin CHRO Anna Huzelius

Yhteistyö Bergsskolanin kanssa tuo arvokkaita näkemyksiä

Mitä poltetulle kalkille tapahtuu, kun se altistuu kosteudelle ja lämpötilan vaihteluille varastoinnin aikana? SMA Mineralilla oli asiasta teoria. Bergsskolanin opiskelijan *Caroline Rinne Perssonin* opinnäytetyössä teoriaa testattiin käytännössä. Työ toi uutta tietoa, jonka pohjalta voidaan jatkaa kehitystyötä, ja samalla se on konkreettinen esimerkki SMA Mineralin ja Filipstadissa sijaitsevan Bergsskolanin arvokkaasta yhteistyöstä.

FILIPSTADISSA SIJAITSEVALLA BERGSSKOLANILLA ja SMA Mineralilla on yhteinen nimittäjä: vahva osaaminen materiaalitekniikassa ja mineraalien louhinnassa. Kun koulun ja SMA Mineralin Persbergissä sijaitsevan pääkonttorin välillä on vain muutama kymmenen kilometriä, hyville ja tiiviille yhteyksille on erinomaiset edellytykset.

Vuosien aikana yhteistyö on saanut monia muotoja. Bergsskolanin opiskelijoille on tarjottu mahdollisuuksia kesätöihin ja LIA-harjoitteluun sekä luokkakohtaisiin tutustumiskäynteihin ja opinnäytetöihin.

Jan Wall, Development Engineer

SMA Mineralille yhteistyössä on kyse siitä, että opiskelijat pääsevät tutustumaan työelämään. Samalla luodaan edellytyksiä hyödyntää valmistuvien opiskelijoiden osaamista myös tulevaisuudessa.

– Yhteistyö Bergsskolanin kanssa on jatkunut jo pitkään, toteaa SMA Mineralin Development Engineer *Jan Wall*, joka toimi *Caroline Rinne Perssonin* ohjaajana. Tavoitteena on kuitenkin kehittää yhteistyötämme asteittain edelleen. Haluamme hyödyntää lähialueemme osaamista ja lahjakkaita ihmisiä. Caroline on erinomainen esimerkki siitä, mitä yhteistyö voi mahdollistaa.

Kesätöistä opinnäytetyöhön

Persbergissä asuva Caroline Rinne Persson on opiskellut Bergsskolanilla metallurgiaa ja materiaalitekniikkaa. Työskenneltyään kesällä 2025 SMA Mineralin laboratoriossa hänelle syntyi ajatus tehdä opinnäytetyö yritykselle.

Ajatus sopi hyvin yhteen SMA Mineralilla ajankohtaisen kysymyksen kanssa, jota yrityksessä oli tarve tutkia tarkemmin.

Teoria joutui koetukselle

Opinnäytetyön lähtökohtana oli selvittää, miten poltettuun kalkkiin vaikuttavat ympäristöolosuhteet varastoinnin aikana. Kun kalkki on kalsinoitu, se on kuivana ollessaan kaikkein reaktiivisimmillaan. Jos se altistuu kosteudelle, se alkaa hydratoitua, mikä vaikuttaa vähitellen sen reaktiivisuuteen.

–Jos kalkki menettää reaktiivisuuttaan, saman vaikutuksen saavuttamiseksi voidaan joutua käyttämään enemmän materiaalia, mikä puolestaan vaikuttaa sekä resurssien käyttöön että materiaalihävikkiin, kertoo Caroline.

Carolin Rinne Persson

Ilmastokammion avulla tutkittiin, miten *kiteinen* ja *sedimentäärinen poltettu kalkki* reagoivat lämpötilaan ja ilmankosteuteen. Muutoksia seurattiin toistuvilla mittauksilla.

SMA Mineralin oletuksena oli, että kiteinen kalkki olisi kestävämpää. Testitulokset osoittivat kuitenkin muuta. Sedimentäärinen kalkki säilytti reaktiivisuutensa paremmin vastaavissa olosuhteissa.

– Tulos oli itse asiassa täysin päinvastainen kuin aiemmat teoriamme, Jan Wall toteaa.

Yllättävä tulos antaa SMA Mineralille arvokasta tietoa ja hyvän pohjan tuleville päätöksille.

– Tieto siitä, miten kiteinen kalkki reagoi erilaisissa ympäristöolosuhteissa, on ollut rajallista. Carolinen työ tarjoaa yritykselle uutta dataa, jonka pohjalta voidaan jatkaa kehitystyötä, Jan Wall jatkaa.

Vapaus tehdä ja uusia näkökulmia

Opinnäytetyö kesti 15 viikkoa, ja Carolinella oli tänä aikana mahdollisuus viedä työtään itsenäisesti eteenpäin. Jan ja SMA Mineralin kollegat olivat kuitenkin tarvittaessa hänen tukenaan ja vastasivat kysymyksiin.

– Sain käytännössä vapaat kädet suunnitella työn oman näkemykseni mukaan, Caroline kertoo.

Opinnäytetyö on herättänyt uusia kysymyksiä. Yksi mahdollinen seuraava askel on täydentää metallurgista näkökulmaa Bergsskolanin muulla osaamisella ja laajentaa tarkastelua kattamaan koko ketju – kalkkikivilouhoksesta ja kalkkikivestä aina valmiiseen tuotteeseen asti.

SMA Mineralin tavoitteena on jatkaa yhteistyön kehittämistä Bergsskolanin kanssa ja luoda opiskelijoille lisää mahdollisuuksia työskennellä käytännönläheisten, todellisiin tarpeisiin perustuvien kysymysten parissa.

– Yhteistyö avaa uusia näkökulmia ja vahvistaa samalla tulevaisuuden osaamisen saatavuutta, Jan Wall päättää.

Vuoden stipendiaatit

SMA Mineralin vuosittainen perinne on myöntää stipendejä Filipstadissa sijaitsevan Bergsskolanin valmistuville opiskelijoille, jotka ovat osoittaneet erityistä aktiivisuutta ja yhteishenkeä. Tänä vuonna stipendit myönnettiin *Mika Annersandille* ja *Hanna Rus Behmille*.

Bergsskolanin valmistujaispäivä Filipstadissa oli iloinen päätös tänä vuonna valmistuville vuoriteollisuuden insinööreille. Filipstadin kirkossa järjestettyyn juhlaan kuului puheita, musiikkia ja stipendien jako.

SMA Mineralin stipendi hyvästä yhteishengestä ja aktiivisesta osallistumisesta myönnettiin tänä vuonna *Mika Annersandille* ja *Hanna Rus Behmille*. Stipendit luovutti SMA Mineralin henkilöstöjohtaja Anna Huzeliuz.

Mika palkittiin aktiivisesta toiminnastaan opiskelijakunnassa sekä kyvystään luoda yhteisöllisyyttä. Hanna puolestaan sai tunnustusta aktiivisuudestaan, työstään Bergsskolanin sosiaalisen median parissa sekä osallistumisestaan opiskelijatapahtumiin ja opintojen tukemiseen.

Stipendeillä SMA Mineral haluaa nostaa esiin aktiivisuuden, yhteistyön ja välittämisen merkityksen niin opintojen aikana kuin työelämässäkin.

Lämpimät onnittelut Mikalle ja Hannalle sekä menestystä tulevaisuuteen!

Synnöve Daagarsson nimitetty väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi ja konsernijohtajaksi

SMA Mineralin hallitus on nimittänyt *Synnöve Daagarssonin* yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi ja konsernijohtajaksi. Synnöve seuraa tehtävässä Sonya Fieldingiä, joka on johtanut yrityksen muutostyötä ja vahvistanut organisaatiota uudella osaamisella.

Synnöve työskentelee tällä hetkellä yrityksen talousjohtajana (CFO), ja hänellä on pitkä kokemus muutoksen johtamisesta, strategisesta kehittämisestä ja liiketoiminnan ohjauksesta. Hän on toiminut johtotehtävissä Stora Ensolla ja Sandvikilla sekä Bilfinger Industrial Services Swedenin talousjohtajana.

–Odotan innolla, että saan johtaa SMA Mineralia yhdessä työtovereideni kanssa, Synnöve sanoo. Meillä on paljon hyvää, jonka varaan rakentaa. Haluan auttaa meitä hyödyntämään organisaation osaamista, keskittymään oikeisiin painopisteisiin ja muuttamaan tavoitteemme tuloksiksi.

Samalla hallitus käynnistää vakituisen toimitusjohtajan ja konsernijohtajan rekrytointiprosessin.

Jatkuvaa työtä kvartsipölyn aiheuttamien riskien vähentämiseksi

SMA Mineral on saanut päätökseen vuoden 2026 NEPSI-raportoinnin 14 toimipaikkansa osalta. Raportoinnin valmistumisen myötä yhtiölle on myönnetty tämän vuoden NEPSI-sertifikaatti.

NEPSI on eurooppalainen työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen välinen yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on suojella työntekijöiden terveyttä rajoittamalla altistumista *hengitettävälle kiteiselle piidioksidille* eli *kvartsipölylle*. Pitkäaikainen altistuminen pölyn hienoille hiukkasille voi aiheuttaa vakavia keuhkosairauksia. Siksi on tärkeää vähentää riskiä, että työntekijät hengittävät työssään kvartsipölyä.

Raportoinnissa seurataan muun muassa sitä, miten toimipaikoissa toteutetaan *riskien arviointia, altistumisen mittaamista, suojatoimenpiteitä* ja *koulutusta.*

SMA Mineral on osallistunut NEPSI vapaaehtoiseen raportointiin jo useiden vuosien ajan. Työ kattaa toimipaikkoja Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Virossa, ja se on osa pitkäjänteistä, ennaltaehkäisevää työsuojelutyötämme.

Fair Transport-sertifikaatin uusiminen

SMA Mineral on uusinut vuoden aikana *Fair Transport-sertifikaattinsa*, joka on maantiekuljetusalan kestävän kehityksen sertifiointi tavarankuljetuksille.

Sertifiointi edellyttää säännöllisiä, riippumattomia auditointeja, joissa arvioidaan asetettujen vaatimusten täyttymistä muun muassa seuraavilla osa-alueilla: *ilmasto ja ympäristö, liikenneturvallisuus, sosiaalinen vastuu* sekä *lakien ja alan sääntöjen noudattaminen.* Kaikki sertifioidut yritykset raportoivat avoimesti työstään ja kehityksestään näillä osa-alueilla.

Fair Transport tukee sekä kuljetuspalvelujen ostajia että niiden tarjoajia. Sertifioinnin ansiosta molemmat osapuolet voivat varmistua siitä, että yhteisen kuljetusketjun toiminta on liikenneturvallista ja ilmastoystävällistä ja että työntekijöiden työehdot ovat hyvät. Näin voimme edistää kestävää kehitystä pitkällä aikavälillä.

FAIR TRANSPORT

sma mineral

SMA Mineral OY Selleenkatu 281 95450 Tornio
Puhelin: +358 50 322 5356 • smamineral.com